Quick scan flora en fauna
De Kampen-Noord, Hedel
(gemeente Maasdriel)

Postbus 4 5280 AA Boxtel
Bosscheweg 107 Boxtel
www.bro.nl

telefoon 0411 850 400
fax 0411 850 401
e-mail: vught@bro.nl

Documentatiepagina

Opdrachtgever:	Gemeente Maasdriel
Titel rapport:	Quick scan flora en fauna de Kampen-Noord, Hedel (gemeente Maasdriel)
Rapporttype:	
Rapportnummer:	211x00243.022544_1_3
Datum:	31 maart 2006
Contactpersoon opdrachtgever:	de heer G. Kros
Projectteam BRO:	Rob van Dijk; René Verburg
Trefwoorden:	Flora- en faunawet, natuuronderzoek, effectbeschrijving, ontheffing

Beknopte inhoud: Er is een verkennend onderzoek uitgevoerd naar het (mogelijk) voorkomen van beschermde planten en dieren in en rond een terrein ten noorden van de kern Hedel. In de gegeven omstandigheden is het plangebied leefgebied van algemeen voorkomende soorten waarvoor een vrijstelling van de Flora- en faunawet geldt. Enkele gebouwen het gebied kunnen rust- en verblijfplaatsen bieden aan streng beschermde vleermuissoorten. Aanvullend onderzoek naar vleermuizen is nodig indien deze boerderij dient te verdwijnen. In een boom bevindt zich een vast vogelnest. Indien deze boom gekapt wordt, is aan te bevelen om vooraf het daadwerkelijk gebruik van dit nest te controleren.

Inhoudsopgave

pagina

1. INLEIDING **3**
1.1 Aanleiding van het onderzoek 3
1.2 Ruimtelijke plannen en natuurwetgeving 3

2. ONDERZOEK **7**
2.1 Ligging van het plangebied 7
2.2 Bronnenonderzoek 7
2.3 Gebiedsbeschrijving 7
2.4 Beschermde soorten 8

3. EFFECTBESCHRIJVING **13**
3.1 De ruimtelijke ingreep 13
3.2 Te verwachten effecten op beschermde soorten 13
3.2.1 Zoogdieren 13
3.2.2 Broedvogels 14
3.3 Ontheffing en zorgplicht 15
3.4 Eenvoudige compenserende maatregelen 15
3.5 Conclusies 16

1. INLEIDING

1.1 Aanleiding van het onderzoek

De gemeente Maasdriel heeft het voornemen een industrieterrein 'De Kampen-Noord' aan te leggen ten noorden van de kern Hedel. Het plangebied bestaat momenteel voor het grootste deel uit weiland. Gemeente Maasdriel heeft BRO gevraagd om een verkennend flora- en faunaonderzoek uit te voeren. Het doel van een dergelijke quick-scan is inzicht te krijgen in mogelijke beschermde natuurwaarden in het plangebied. Voorliggend rapport doet verslag van dit onderzoek.

1.2 Ruimtelijke plannen en natuurwetgeving

Beleid
De bescherming van de natuur is in Europees verband vastgelegd in de Vogelrichtlijn (VR) en de Habitatrichtlijn (HR). Beide richtlijnen dragen zorg voor zowel gebiedsbescherming als soortenbescherming. Nederland heeft de richtlijnen geïmplementeerd in respectievelijk de **Natuurbeschermingswet** van 1968, 1998 en 2005 (gebiedsbescherming) en de **Flora- en faunawet** (soortenbescherming). De gebiedsbescherming heeft betrekking op de Vogelrichtlijngebieden die Nederland heeft vastgesteld, de Habitatrichtlijngebieden die Nederland bij de Europese Commissie heeft aangemeld en de beschermde natuurmonumenten. Ruimtelijke ingrepen die in deze gebieden plaatsvinden dan wel in de nabijheid van beschermde natuurgebieden, moeten worden getoetst op hun effecten op deze gebieden.

De soortenbescherming heeft betrekking op alle in Nederland in het wild voorkomende zoogdieren, (trek)vogels, reptielen en amfibieën, op een aantal vissen, libellen en vlinders, op enkele bijzondere en min of meer zeldzame ongewervelde diersoorten (uit de groepen kevers, mieren, schelp- en schaaldieren) en op een honderdtal vaatplanten. Welke soorten planten en dieren wettelijke bescherming genieten, is vastgelegd in een aantal bij de Flora- en faunawet behorende besluiten en regelingen.

Beschermingsniveaus
Sinds 22 februari 2005 is een nieuwe AMvB in werking getreden die voorziet in een wijziging van het 'Besluit beschermde dier- en plantensoorten'. Deze AMvB, betekent dat het ontheffingsregime is aangepast.

Met de inwerkingtreding van dit besluit zal sprake zijn van een drietal categorieën beschermingsniveaus:

- **niveau 1**: een algemene vrijstelling van in Nederland algemeen voorkomende soorten. Voor deze soorten is bij projecten in de categorie ruimtelijke inrichting en ontwikkeling geen ontheffing van de artikelen 8 tot en met 12 van de Flora- en faunawet meer nodig;
- **niveau 2**: een algemene vrijstelling met gedragscode voor een aantal beschermde soorten genoemd in tabel 2 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten, zoals b.v. Eekhoorn, Steenmarter en alle in het wild voorkomende vogelsoorten. In een op te stellen gedragscode[1] moet worden aangegeven hoe bij nieuwe plannen en projecten omgegaan dient te worden met beschermde soorten. Onder deze voorwaarden, vooraf goedgekeurd door de minister van LNV, kan gebruik worden gemaakt van deze vrijstelling;
- **niveau 3**: streng beschermde soorten. Dit zijn de soorten genoemd in bijlage 1 van het Besluit vrijstelling beschermde dier- en plantensoorten en alle soorten die zijn opgenomen in bijlage IV van de Habitatrichtlijn. Voor deze soorten kan geen algemene vrijstelling worden gegeven en is voor ruimtelijke ontwikkelingen en inrichting een ontheffingsaanvraag noodzakelijk. Een ontheffingsaanvraag voor deze soorten wordt getoetst aan drie criteria: 1) er is sprake van dwingende redenen van openbaar belang, 2) er zijn geen alternatieven voorhanden en 3) de ruimtelijke ingreep doet geen afbreuk aan de gunstige staat van instandhouding van de soort. Voor een ontheffingsaanvraag moet aan alle drie de criteria worden voldaan.

Met betrekking tot beschermingsniveau 2 geldt het volgende: Op dit moment bestaat er nog geen, door het ministerie van LNV goedgekeurde, gedragscode voor een werkwijze bij 'ruimtelijke ontwikkelingen'. Hierdoor kan nog geen gebruikt gemaakt worden van de mogelijke vrijstelling voor dier- en plantensoorten welke vallen onder beschermingsniveau 2. Dit houdt in dat op dit moment (tot op het moment dat de hiervoor benoemde gedragscode door de sector is opgesteld en goedgekeurd door het ministerie van LNV) nog altijd ontheffing moet worden aangevraagd voor:

- Planten en dieren welke zijn opgenomen in tabel 2. Hiervoor moet de zogenaamde 'lichte toets' worden gehanteerd. Dit houdt in dat de ruimtelijke ingreep geen afbreuk mag doen aan de gunstige staat van instandhouding van de soort.
- Alle in Nederland voorkomende broedvogels. Hiervoor moet de zogenoemde "uitgebreide" toets worden gehanteerd, zoals hierboven beschreven bij beschermingsniveau 3.

[1] De gedragscode moet door de sector of ondernemer zelf opgesteld worden.

Rode lijsten

In het kader van een mogelijke ontheffingsaanvraag dient bij de vaststelling van de "gunstige staat van instandhouding" van een soort gelet te worden op de landelijke en regionale verspreidingsgegevens van een betreffende soort. Het op 5 november 2004 gepubliceerde Besluit Rode lijsten flora en fauna is hiervoor een geschikt instrument. Rode lijsten hebben echter geen juridische status. Rode lijsten geven een overzicht van soorten die uit een bepaald gebied zijn verdwenen en soorten die in een gebied sterk zijn achteruitgegaan of zeldzaam zijn. De Conventie van Bern vereist dat landen Rode lijsten uitbrengen. Op de Rode lijsten staan alleen soorten die zich in Nederland voortplanten, dus geen trekvissen (zoals zalm en paling) en overwinterende vogels. Er worden steeds acht categorieën onderscheiden:

1. Uitgestorven op wereldschaal;
2. In het wild uitgestorven op wereldschaal;
3. Verdwenen uit Nederland;
4. In het wild verdwenen uit Nederland;
5. Ernstig bedreigd;
6. Bedreigd;
7. Kwetsbaar;
8. Gevoelig.

De mate van zeldzaamheid van een beschermde soort zal dus bepalen of een ruimtelijke ontwikkeling de "gunstige staat" van een soort zal beïnvloeden. Indien dit het geval is, dan dienen compenserende en mitigerende maatregelen genomen te worden voordat de ruimtelijke ontwikkelingen in gang worden gezet. Bij het toetsen van de effecten van ruimtelijke ontwikkelingen op beschermde soorten uit de beschermingsniveaus 2 en 3, zal derhalve mede de status op de Rode lijst van die soort meegenomen worden.

Tegen deze achtergrond moet nagegaan worden of de ruimtelijke ontwikkeling die voorliggend plan mogelijk maakt, nadelige gevolgen heeft voor beschermde gebieden en/of beschermde planten en dieren in relatie tot hun natuurlijke leefomgeving.

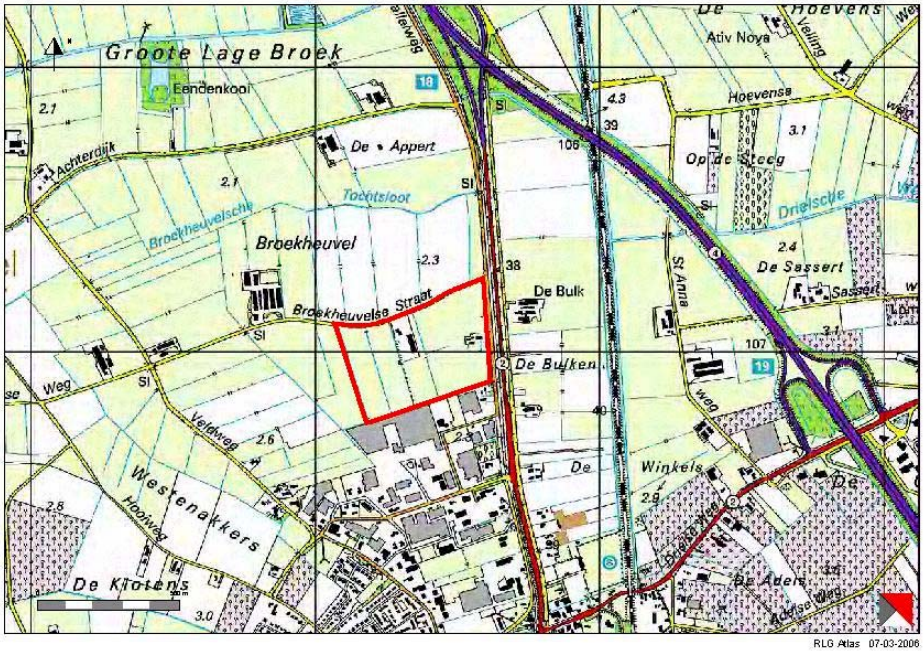

Figuur 1: Ligging van het plangebied (rood omlijnd aangegeven)

Foto 1: Westelijk deel van het plangebied

Foto 2: Huis en bedrijfshal aan Broekheuvelsestraat

Foto 3: Boerderij aan Parallelweg

Foto 4: Ruigte en elzen ten zuidwesten boerderij

2. ONDERZOEK

2.1 Ligging van het plangebied

Het plangebied ligt direct ten noorden van de kern Hedel in de gemeente Maasdriel (provincie Gelderland). Het gebied wordt in het noorden begrensd door de Broekheuvelsestraat en in het oosten door de Parallelweg. In het zuiden wordt het gebied door middel van een sloot gescheiden van het bestaande industrieterrein 'de Kampen'. De westelijke grens wordt gevormd door de vierde sloot ten westen van de Parallelweg. De Amersfoortcoördinaten van het midden van het onderzoeksgebied zijn 146,4-419,0[2].

2.2 Bronnenonderzoek

Natuurloket geeft informatie over de verspreiding van soortgroepen per km^2 en of daarbij wettelijk beschermde soorten en/of soorten van de Rode lijst voorkomen. Daarnaast kan de begrenzing van de Habitat- en Vogelrichtlijngebieden bekeken worden. Het plangebied ligt niet in of nabij Habitat- of Vogelrichtlijngebieden. Ook heeft het gebied geen beschermde status binnen de provinciale uitwerking van de Ecologische Hoofdstructuur. Bij het ruimtelijk plan hoeft derhalve geen rekening gehouden te worden met gebiedsbescherming.

Ten aanzien van de soortenbescherming vormen de globale verspreidingsgegevens van Natuurloket alleen een indicatie, omdat de gegevens verstrekt worden op km^2-schaal. De onderzoekslocatie ligt in de km-vakken 146-418 en 146-419. In het noordelijke km-vak zijn broedvogels goed onderzocht, watervogels redelijk onderzocht en vaatplanten matig onderzocht. In het zuidelijke km-vak zijn watervogels redelijk onderzocht, vaatplanten en 'overige ongewervelden' matig onderzocht en dagvlinders slecht onderzocht. Overige relevante soortgroepen (zoogdieren, reptielen ed.) zijn niet onderzocht. Zie tabel 1 voor een overzicht.

2.3 Gebiedsbeschrijving

Op dinsdag 7 maart 2006 is het plangebied bezocht. Het doel van dit verkennende terreinbezoek was een beeld te krijgen van de gebiedskenmerken zoals grondgebruik en ecotopen, mogelijke sporen van dieren en de ecologische samenhang met de omgeving te onderzoeken. Het verkennende terreinbezoek had tevens tot doel

[2] De getallen staan voor de x- respectievelijk y-coördinaat van de linker benedenhoek van het km-vak.

na te gaan of aanvullend veldonderzoek noodzakelijk is in de daarvoor geldende inventarisatieperioden.

Het plangebied bestaat voor het grootste deel uit grasland, dat beweid wordt door schapen. Het betreft een open gebied met in de wei slechts enkele losstaande struiken of boompjes. In de wei groeien weinig kruidachtige plantensoorten; in de bermen langs de Broekheuvelsestraat en de Parallelweg is een grazige, soortenarme vegetatie te vinden met onder andere Fluitenkruid en Grote brandnetel.
Het hele plangebied wordt omringd door waterhoudende sloten en daarnaast lopen in noord-zuidrichting door het gebied een aantal sloten met steile oevers. Aan de oevers van de sloten groeit Liesgras en Riet. De sloot aan de zuidrand van het plangebied heeft betonnen oevers; hierop watert het rioolwater van industrieterrein 'de Kampen' af. Het plangebied zelf is gedraineerd en watert af op de omliggende sloten.

Op het terrein staan 2 gebouwencomplexen. Aan de Broekheuvelsestraat ligt een woonhuis met bedrijfshal van een transportbedrijf. Voor het woonhuis ligt een tuin met gazon en sierbeplanting; ten westen van het woonhuis ligt een plas die aan één zijde een oeverbegroeiing heeft van Lisdodde en Pitrus. Aan de Parallelweg ligt een oude boerderij met bijgebouwen in de vorm van een oude stal, een schuur en een loods. De boerderij is bewoond maar heeft achterstallig onderhoud, en ook het erf maakt een rommelige indruk. Voor aan de oprit staan 2 treurwilgen van ruim 1 meter dik. De boerderijgebouwen worden omzoomd door een opgaande begroeiing met bomen en struiken en dood hout. Ten zuidwesten van de boerderij ligt een verruigd veldje met aan 2 zijden een bomenrij met elzen en meidoorns.

2.4 Beschermde soorten

Tabel 1: Het aantal wettelijk beschermde soorten volgens de Flora- en faunawet per soortgroep (FF), het aantal beschermde soorten volgens de Habitatrichtlijn (HR) en Vogelrichtlijn (VR) per soortgroep, het aantal Rode-lijstsoorten per soortgroep (RL) en de mate van volledigheid van de beschikbare gegevens per soortgroep binnen het onderzochte km-vak (Vol).

Soortgroep	**FF**	**HR/VR**	**RL**	**Vol**	**FF**	**HR/VR**	**RL**	**Vol**
Km-vak		146-418				146-419		
Vaatplanten				matig	1			matig
Broedvogels					31		5	goed
Watervogels	22	14		redelijk	22	17		redelijk
Dagvlinders				slecht				
Overige ongewervelden				matig				

Vaatplanten
Tijdens het veldbezoek zijn geen wettelijk beschermde plantensoorten waargenomen in het plangebied. Natuurloket maakt melding van 1 beschermde plantensoort van beschermingsniveau 1 in het noordelijke km-vak. Welke beschermde soort dit is, is op voorhand niet te zeggen; aangezien het km-vak voornamelijk uit vochtig weidegebied bestaat, is de kans groot dat het Dotterbloem betreft. Dit is tevens de enige beschermde soort die in het plangebied te verwachten is. Voor deze soort geldt een vrijstelling ex art. 75 van de Flora- en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Conclusie: Bij het ruimtelijk plan hoeft geen rekening gehouden te worden met vaatplanten.

Zoogdieren
De km-vakken waarin het plangebied ligt, zijn volgens het Natuurloket niet onderzocht op grondgebonden zoogdieren of vleermuizen. Het open polderlandschap van de omgeving van het plangebied vormt geen ideaal leef- en foerageergebied voor vleermuizen. Toch zijn er enkele soorten die in open gebieden en aan randen van bebouwd gebied leven. Dit zijn Laatvlieger en Gewone dwergvleermuis, tevens de twee meest algemeen voorkomende vleermuissoorten in Nederland. Deze soorten verkiezen gebouwen voor hun verblijfplaatsen en kolonies. Met name de boerderij en stal aan de Parallelweg bieden prima schuilplaatsen voor vleermuizen, mede doordat de gebouwen redelijk verwaarloosd zijn. Eventuele schuilplaatsen zijn het meest waarschijnlijk te vinden op de zolders en in de spouwen. Het plangebied vormt derhalve mogelijk leefgebied van genoemde vleermuissoorten. Alle in Nederland voorkomende vleermuissoorten vallen onder de Habitatrichtlijn en zijn als zodanig wettelijk beschermd volgens het strengste beschermingsniveau.

Tabel 3: Overzicht van wettelijk beschermde vleermuissoorten die te verwachten zijn in het plangebied. Voor uitleg beschermingsniveaus: zie paragraaf 1.2

Soortnaam	Functie plangebied	Beschermingsniveau		
		1	2	3
Gewone dwergvleermuis	Mogelijk leefgebied			x
Laatvlieger	Mogelijk leefgebied			x

In het plangebied zijn molshopen en holen van veldmuizen waargenomen. Op basis van habitatvoorkeur en verspreidingsgegevens zijn naast Mol en Veldmuis nog een aantal andere soorten op het terrein te verwachten, zoals Egel, Huisspitsmuis, Wezel, Hermelijn, Bunzing, Haas, Aardmuis en Woelrat. De meeste van deze soorten zullen vooral voorkomen in de begroeiing rondom de boerderij. Al deze soorten vallen onder beschermingsniveau 1, waarvoor een vrijstelling geldt ex art. 75 van de Flora en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Tabel 2: Overzicht van wettelijk beschermde zoogdiersoorten die aangetroffen dan wel te verwachten zijn in het plangebied. Voor uitleg beschermingsniveaus: zie paragraaf 1.2

Soortnaam	Functie plangebied	Beschermingsniveau		
		1	2	3
Mol	Leefgebied	x		
Veldmuis	Leefgebied	x		
Aardmuis	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Bunzing	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Egel	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Haas	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Hermelijn	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Huisspitsmuis	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Wezel	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Woelrat	Waarschijnlijk leefgebied	x		

Conclusie: Bij het ruimtelijk plan dient rekening gehouden te worden met beschermde vleermuissoorten die het gebied kunnen gebruiken als leefgebied.

Vogels

In het plangebied is een groot vogelnest waargenomen in een boom direct ten noorden van boerderij aan de Parallelweg. Er is tijdens het veldbezoek geen vaste bewoning van het nest vastgesteld; gezien de vorm en grootte is het waarschijnlijk van een kraaiachtige. Beide km-vakken zijn redelijk onderzocht op watervogels; er wordt melding gemaakt van 22 soorten. In het noordelijke km-vak zijn daarnaast nog 31 soorten broedvogels waargenomen, waarvan 5 rode-lijstsoorten. In het gebied zijn algemene soorten watervogels te verwachten zoals Wilde eend en Meerkoet. Als mogelijke broedvogelsoorten zijn Turkse tortel, Winterkoning, Merel, Koolmees, Pimpelmees en Huismus waargenomen rondom de boerderij. Verschillende weidevogels kunnen in de weilanden tot broeden komen. In aangrenzende weilanden zijn baltsende kieviten waargenomen.
Alle in Nederland voorkomende vogelsoorten zijn wettelijk beschermd. Omdat voor vogels nog geen gedragscode bij ruimtelijke ontwikkelingen voorhanden is, vallen alle vogelsoorten onder beschermingsniveau 3.

Conclusie: bij het ruimtelijk plan dient rekening gehouden te worden met broedvogels.

Amfibieën, reptielen en vissen
Van de betreffende km-vakken zijn geen gegevens bekend van reptielen, amfibieën of vissen. De sloten in het plangebied vormen een geschikt leefgebied voor verschillende soorten vissen en amfibieën. Beschermde vissoorten zijn op grond van habitatvoorkeur en verspreidingsgegevens echter niet in deze sloten te verwachten. Enkele algemeen beschermde amfibiesoorten zijn weinig kritisch wat betreft watersamenstelling en zullen naar alle waarschijnlijkheid wel in het plangebied voorkomen. Het betreft hier Bruine kikker, Gewone pad, Kleine watersalamander en Middelste groene kikker. Voor al deze soorten geldt een vrijstelling ex art. 75 van de Flora en faunawet bij ruimtelijke ontwikkelingen.

Tabel 2: Overzicht van wettelijk beschermde amfibiesoorten die te verwachten zijn in het plangebied. Voor uitleg beschermingsniveaus: zie paragraaf 1.2

Soortnaam	Functie plangebied	Beschermingsniveau		
		1	2	3
Bruine kikker	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Gewone pad	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Kleine watersalamander	Waarschijnlijk leefgebied	x		
Middelste groene kikker	Waarschijnlijk leefgebied	x		

Reptielen zullen niet voorkomen in het plangebied; de aangetroffen ecotopen zijn niet geschikt voor deze soortgroep. Daarnaast zijn in de wijde omgeving geen populaties van beschermde reptielensoorten bekend.

Conclusie: bij het ruimtelijk plan hoeft geen rekening gehouden te worden met beschermde soorten amfibieën, reptielen of vissen.

Overige diersoorten
Van ongewervelde soortgroepen zijn geen waarnemingsgegevens bekend. De kans dat beschermde ongewervelden voorkomen in het plangebied is erg klein, gezien het ontbreken van geschikte ecotopen voor deze soorten.

Conclusie: bij het ruimtelijk plan hoeft geen rekening gehouden te worden met beschermde ongewervelde diersoorten.

3. EFFECTBESCHRIJVING

3.1 De ruimtelijke ingreep

De functiewijziging van agrarisch gebied tot industriegebied gaat gepaard met diverse handelingen en werkzaamheden. Het gebied wordt ingericht voor kleinere bedrijven en krijgt een bebouwingsgraad van 60 tot 80%. Door het plangebied zal een weg worden aangelegd. Door deze maatregelen zal het overgrote deel van het plangebied ongeschikt worden voor planten en dieren. De verwachting is dat de functiewijziging naar woongebied gepaard gaat met de volgende werkzaamheden:

- het verwijderen van bomen en struiken;
- het slopen van de boerderij inclusief bijgebouwen;
- het bouwrijp maken van het plangebied door vergraven en mogelijk verwijderen van de toplaag, aanbrengen van zand en egaliseren van de nieuwe bouwlaag;
- het aanleggen van de openbare ruimte en aanleg van verharde wegen;
- het graven van geulen voor de aanleg van leidingen;
- het bouwen van de bedrijfsgebouwen.

3.2 Te verwachten effecten op beschermde soorten

3.2.1 Zoogdieren

Door de uit te voeren werkzaamheden zal verstoring van rust- en verblijfplaatsen van algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren plaatsvinden. Op populatieniveau is weinig invloed van de functiewijziging en de daarmee gepaard gaande werkzaamheden te verwachten, omdat in de directe omgeving geschikt leefgebied aanwezig is. Voor de in tabel 1 genoemde algemeen voorkomende grondgebonden zoogdieren geldt een algemene vrijstelling ex art. 75 van de Flora- en faunawet. Wel geldt voor deze soorten de zorgplicht (zie paragraaf 3.3).
Delen van de boerderij aan de Parallelweg kunnen een onderkomen bieden aan vleermuizen. Door de geplande sloop van de boerderij gaan deze mogelijke rust- en verblijfplaatsen van vleermuizen verloren. Voor verstoring van vleermuizen is, ongeacht de soort, een ontheffingsaanvraag noodzakelijk, die getoetst wordt volgens de uitgebreide toets. Door middel van het verkennende veldonderzoek was het niet mogelijk om de aanwezigheid van streng beschermde vleermuissoorten in de boerderij vast te stellen. Hiervoor is aanvullend veldonderzoek noodzakelijk. Dit onderzoek kan uitgevoerd worden in de periode april-september.

3.2.2 Broedvogels

Bij het woningbouwplan zijn een aantal broedvogelsoorten betrokken. Omdat op dit moment nog geen, door het ministerie van LNV goedgekeurde, gedragscode voor werkzaamheden aan 'ruimtelijke ontwikkelingen' bestaat, zal een eventuele ontheffingsaanvraag met betrekking tot vogels beoordeeld worden volgens de "uitgebreide" toets (zie toelichting in paragraaf 1.2). Een beoordeling van een ontheffingsaanvraag met betrekking tot vogels zal voor het onderhavige project negatief worden beoordeeld omdat niet aantoonbaar wordt voldaan aan de 3 beschreven toetsingscriteria (zie voor toetsingscriteria paragraaf 1.2). **Als gevolg hiervan kunnen de voorgenomen plannen alleen doorgang vinden indien deze op een zodanige wijze worden uitgevoerd dat geen overtredingen van de Flora- en faunawet plaatsvindt met betrekking tot vogels.** Om aan deze eis te voldoen zullen ten minste de volgende maatregelen in acht moeten worden genomen:

- Alle werkzaamheden die broedende vogels binnen het plangebied op enigerlei wijze kunnen verstoren, dienen buiten het broedseizoen (april – september) uitgevoerd te worden. Aangenomen mag worden dat de in het plangebied voorkomende vogelsoorten voldoende mobiel zijn om, buiten het broedseizoen, bij 'dreigende verstoring' zich te verplaatsen naar beschikbaar geschikt habitat in de omgeving.
- Om het broeden van vogels in het plangebied te voorkomen tijdens de bouwwerkzaamheden, dienen de mogelijke broedplaatsen van de verschillende aanwezige vogelsoorten voor aanvang van het broedseizoen (begin april) als zodanig ongeschikt gemaakt te worden. Daarnaast zal het plangebied tot aanvang van de bouwwerkzaamheden geregeld gecontroleerd moeten worden op broedende vogels en moet het broeden voorkomen worden.

In het plangebied bevindt zich echter in een boom bij de boerderij een nest dat meerdere jaren achtereen door vogels gebruikt kan worden. Als dit het geval is, zal kap van de betreffende boom een significante verstoring van de vogels (waarschijnlijk een kraaiachtige) betekenen. Daarbij is de omgeving van het plangebied is al betrekkelijk arm aan geschikte hoge bomen die alternatieve broedgelegenheid bieden. Aanbevolen wordt om de houtopstand rondom de boerderij zoveel mogelijk te sparen om het betreffende nest en tegelijk ook andere broedvogels te ontzien. Indien besloten wordt tot kap van de boom waarin zich het nest bevindt, is aan te bevelen om vooraf, in het broedseizoen, vast te stellen of het nest daadwerkelijk door vogels gebruikt wordt.

Wanneer de houtopstand zoveel mogelijk ingepast wordt in de ruimtelijke plannen en daarnaast rekening gehouden wordt met bovenstaande punten zal zeker geen overtreding van de verbodsartikelen 8 tot en met 12 van de Flora en faunawet met betrekking tot vogels plaatsvinden; in dat geval is een ontheffing niet noodzakelijk.

Wanneer echter bomen met vaste nesten dienen te verdwijnen is aan te bevelen om eventuele doorlopende bewoning door vogels vast te stellen.

3.3 Ontheffing en zorgplicht

Artikel 2 van de Flora- en faunawet schrijft voor dat iedereen de algemene zorgplicht voor de in wild levende planten en dieren in acht moet nemen. Dit houdt in dat handelingen die niet noodzakelijk verband houden met het beoogde doel, maar nadelig zijn voor de flora en fauna achterwege moeten blijven. De Flora- en faunawet die zich richt op soortenbescherming kent geen compensatieplicht. Op grond van artikel 2 (die de algemene zorgplicht regelt) moet schade aan soorten zoveel mogelijk worden voorkomen of beperkt.

3.4 Eenvoudige compenserende maatregelen

Zoals vermeld in paragraaf 3.2.2 vormt de boerderij en het omringende groen een belangrijk gebied voor broedvogels in het overwegend open en bebouwde gebied. Met name de dikke bomen zijn niet zomaar te compenseren door aanplant van nieuwe boompjes op het toekomstige industrieterrein. Daarom wordt sterk aanbevolen om zoveel mogelijk van het groen in te passen in de ruimtelijke plannen. Vanwege de mogelijke aanwezigheid van vleermuizen (maar waarschijnlijk ook vanwege cultuurhistorische waarde) is ook de boerderij zelf het behouden waard. Het geheel kan dan een lokaal waardevol natuurlijk element vormen, het zal vanwege de ligging omringd door industrie echter geen belangrijke ecologische kern- of corridorfunctie krijgen.
Naast het behoud van bestaande natuurwaarden is het aan te bevelen om nieuwe natuurlijke elementen aan te brengen in het plangebied. Gedacht wordt aan bomenrijen door het plangebied, het liefst doorlopend in het gebied, en de aanplant van bosschages.
Indien het nodig is om vanwege de waterberging de sloten rondom het plangebied te verbreden, is het aan te bevelen om de graafwerkzaamheden gefaseerd uit te voeren. Op deze manier hebben in het water aanwezige vissen en amfibieën een grotere kans om te overleven. Indien de sloten vergraven worden is uit ecologisch oogpunt de aanleg van een flauw aflopende oever aan te bevelen: een helling van 1:3 tot 1:5 is hierbij als maatstaf aan te houden. Dit komt zowel aanwezige amfibieën als de vegetatie ten goede. Om het oppervlaktewater schoon te houden wordt bij de aanleg van riolen en overstorten een gescheiden afwateringssysteem geadviseerd, waarbij rioolwater niet geloosd wordt op het oppervlaktewater van de sloot.

3.5 Conclusies

- Het plangebied is leefgebied voor algemeen voorkomende soorten waarvoor een vrijstelling ex art. 75 van de Flora- en faunawet geldt.
- De boerderij en de bijgebouwen aan de Parallelweg biedt mogelijk rust- en verblijfplaatsen aan streng beschermde vleermuissoorten. Aanvullend onderzoek naar vleermuizen is nodig om vast te stellen of zich inderdaad vleermuizen in het plangebied bevinden.
- Het plangebied is leefgebied voor algemeen in Nederland voorkomende vogelsoorten. In één boom is een nest aangetroffen waarvan de status niet duidelijk is. Aanbevolen wordt om deze boom met omringende houtopstand te sparen. Onderzoek naar het gebruik van dit nest is nodig indien kap van de boom is gepland. Daarnaast dienen overige maatregelen die broedvogels kunnen verstoren altijd buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd.
- Er zijn geen negatieve effecten te verwachten op beschermde gebieden.